

El XXIIIè Congrès Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques (Salamanca, 24 a 30 de setembre de 2001). —Tal com havia estat aprovat a l'assemblea de la “Société de Linguistique Romane” (“SLiR”) tinguda en el decurs del Congrès anterior (Bruselles 1998), el XXIIIè Congrès de Lingüística i Filologia Romànica tingué lloc a la Universitat de Sala-

manca, del 24 al 30 de setembre de 2001. Entre aquelles pedres respectables que us recorden l'alta preocupació per la llengua que sentien els humanistes de les vores del Tormes i, especialment, l'aparició de la *Gramática* del Nebrissense (1492), foren exposades i debatudes importants idees, interpretacions i dades referents a la lingüística i a la filologia romàniques d'avui. Els professors Carmen Pensado i Fernando Sánchez Miret eren, respectivament, la presidenta i el secretari del Comitè Organitzador del Congrés, als quals s'unia el professor Emilio Ridruejo, de la Universitat de Valladolid i Vicepresident de la "SLiR". El 2 de desembre de 2000 s'havia celebrat una jornada de preparació del Congrés, amb l'assistència de mitja dotzena de col·legues de diversos països, per a recapitular sobre les comunicacions proposades i aspectes del programa projectat.

Els esforços del Comitè Organitzador per aconseguir unes línies de treball que enllacessin la lingüística tradicional més acreditada amb els corrents dels nous mètodes tinguts també per solvents i adequats a l'ocasió, reeixiren del tot i tingueren per portaveus especialistes provinents dels dos costats de l'Atlàntic. Ho palesaven eloqüentment les conferències plenàries (incloent-hi la inaugural i la de clausura), les quals anaren a càrrec de Nigel Vincent (Manchester): *La linguística romanza e la linguística generale alle soglie del ventesimo secolo*; Yves Charles Morin (Montréal): *Syncope, apocope, diphthongaison et palatalisations en gallo-roman: problèmes de chronologie relative*; Michele Loporcaro (Zuric): *Dialettologia, linguística storica e riflessione grammaticale nella romanistica del Duemila. Con esempi del sardo*; John Lipski (Universitat de Pennsylvania): *La lingüística románica en USA*; Josep Maria Brucart (Barcelona): *Adición, sustracción y comparación*, y Maria Iliescu (Innsbruck): *La typologie des langues romanes. État de la question*. Una constatació semblant podríem fer respecte a les taules rodones (sobre llengües en contacte, sobre l'*Atlas Lingüístico de la Península Ibérica* (ALPI), sobre historiografia). Per cert, sota aquest darrer títol fou plantejat el tema més candent que té posada la lingüística històrica: la seva reducció (si no desaparició) en els plans d'estudis a tots els nivells de l'ensenyament, el minso interès que suscita entre graduats que es formen per a l'ensenyament i la recerca, l'assetjament a què es troba sotmesa davant l'eufòria de les disciplines sincròniques. Notem que aquesta fou una de les taules rodones més concorregudes. Senyal que la romanística es resisteix a plegar veles.

De les comunicacions de lliure presentació, poca cosa en puc dir. Vaig sentir-ne d'excel·lents i tinc la impressió, no injustificada, que la mitjana de llur valor era força elevada. Una vegada més, cal lamentar l'absència de congressistes que, malgrat haver anunciat comunicacions (de les quals teníem àdhuc el resum i el dia i el lloc per escoltar-ne l'exposició), no es presentaren a Salamanca, alguns sense ni excusar-se. Compromisos d'altres congressistes obligaren a canvis, sempre enutjosos, en el programa establert. Tampoc no mancaren comunicacions no anunciades en la documentació general del Congrés, però incorporades a darrera hora. Tot això, quan aquestes intervencions es compten per centenars, desorienta i fatiga. En suma, que no podem fer-ne balanç fins que apareixeran les actes.

Un encert remarcable dels organitzadors fou la jornada del dia 27, dedicada a desplaçar el Congrés a Valladolid i a fragmentar-lo en quatre excursions de tarda, escollides *ad libitum* pels mateixos congressistes. Al matí d'aquest dia la Universitat de Valladolid acollí una conferència plenària i una taula rodona, oferí una visita guiada de la ciutat i, a la tarda, fou el punt de partença de quatre rutes per les terres veïnes, tan carregades d'història. De retorn, els quatre grups d'expedicionaris confluïren al vespre a les cases del Tratado de Tordesillas (1494), on poguérem veure els mapes amb la línia divisòria de l'empresa americana que pactaren els Reis Catòlics i Joan II de Portugal. Encara, els congressistes més coratjosos coronaren la jornada amb el magnífic sopar dit de la "Société" (però obert a tots els inscrits), a l'Hotel Mótico.

Com és habitual, el dia 26 tingué lloc l'assemblea reglamentària de la "Société de Lin-

guistique Romane”. Després d’un esment dels socis traspassats, la lectura i l’aprovació de les activitats i l’estat de comptes i els pressupostos, foren elegits els socis que ocuparan els càrrecs que havien quedat vacants. El prof. Günter Holtus (Göttingen) fou elegit President per al període 2001-2004. Pel que fa a la seu del nou congrés (previst per a l’any 2004), l’assemblea acceptà la proposta del “Bureau” de celebrar-lo a Manchester, tot encarregant, però, al nou president que miri d’aconseguir que el congrés ulterior (del 2007) tingui lloc a l’illa de Sardenya, que encara no ha rebut mai un congrés de la “SLiR”.

Certes reticències prèvies sobre l’organització del Congrés (que havien sorgit en alguns països europeus) s’esvaïren en posar els peus a Salamanca els mateixos congressistes que se n’havien fet ressò. El Comitè Organitzador treballà honestament i intensament en la preparació del Congrés. I si algun aspecte del seu funcionament no semblava prou satisfactori, en cap cas no podria ésser-li imputat. Som molts els qui en podem donar testimoni. El Congrés de Salamanca fou organitzat amb seny, realitzat de manera correcta i ben reeixit. Felicitem de cor tots els qui hi han contribuït i esperem la publicació de les actes. [A. M. B. i M.]